

Chirurgie

Kloofje in de anus

Fissura ani

Contactgegevens Alrijne Ziekenhuis

Alrijne Ziekenhuis Leiden
Houtlaan 55
2334 CK Leiden
071 517 8178

Alrijne Ziekenhuis Leiderdorp
Simon Smitweg 1
2353 GA Leiderdorp
071 582 8282

Alrijne Ziekenhuis Alphen aan den Rijn
Meteoorlaan 4
2401 WC Alphen aan den Rijn
0172 467 467

Deze folder geeft u informatie over een kloofje in de anus (fissura ani) en de behandelingsmogelijkheden. Het gaat hierbij om algemene informatie. Het is goed u te realiseren dat voor u persoonlijk de situatie anders kan zijn dan beschreven.

Een kloofje in de anus

Een fissuur is een kloofje; een fissura ani is een pijnlijk kloofje in de anus. Het verloopt in de lengterichting en zit in de middellijn aan de voor- of achterkant van de anus. Een kloofje in de anus geeft meestal klachten in de vorm van een scherpe pijn tijdens of na de stoelgang, vaak met wat bloedverlies.

Waarom het kloofje ontstaat en waarom juist op bepaalde voorkeursplaatsen in de anus, is nog niet precies duidelijk. Mogelijk heeft het te maken met een verhoogde spanning; een soort kramp van een deel van de kringspier waardoor de bloedvoorziening is verstoord. Door de pijn en de verhoogde spanning van een deel van de sluitspier wordt onbewust de ontlasting opgehouden. Hierdoor wordt de ontlasting hard. Bij iedere stoelgang scheurt het kloofje steeds weer open. Hierdoor blijft het kloofje hardnekkig voortbestaan.

Onderzoek

Meestal zijn de klachten zo duidelijk, dat nader onderzoek - behalve lichamelijk onderzoek - niet nodig is. Bij het lichamelijk onderzoek zal de arts de anus inspecteren en zal hij de anus wat moeten spreiden om het kloofje te kunnen ontdekken.

De behandeling

Meestal reageert een kloofje in de anus op eenvoudige maatregelen. In de eerste plaats zal de stoelgang zacht gehouden moeten worden. Daarvoor is het nodig voldoende plantaardige vezels (zemelen, bruinbrood) te eten en veel water te drinken (zo'n 1½ liter extra per dag). Om de stoelgang zacht te houden kan de arts u medicijnen voorschrijven, bijvoorbeeld poeders van plantaardige vezels of een drankje.

Bloedvatverwijdende zalf

Als eerste keuze van behandeling kan een bloedvatverwijdende zalf worden voorgeschreven, die regelmatig in de anus op het kloofje moet worden aangebracht. Een bijwerking van dit zalfje is dat het hoofdpijn kan geven. Bij het merendeel van de patiënten is het lichaam na een of twee dagen gewend aan het zalfje en verdwijnt de hoofdpijn weer. Deze behandeling moet ongeveer drie maanden worden voortgezet voordat het definitieve resultaat kan worden beoordeeld.

Operatie

Wanneer de klachten niet op de eenvoudige maatregelen reageren en het kloofje blijft bestaan kan een operatie verlichting geven. De bedoeling van de operatie is de verhoogde spanning in een deel van de sluitspier te verminderen. Dat kan door middel van een 'laterale interne sfincterotomie' (LIS). Hierbij wordt via een klein operatiewondje naast de anus het binnenste deel van de sluitspier aan de zijkant ingeknipt. Het operatiewondje wordt opengelaten om het risico van infectie zo klein mogelijk te houden.

Mogelijke complicaties van de operatie

Geen enkele operatie is zonder risico's. Zo is ook bij deze operatie de normale kans op complicaties van een operatie aanwezig, zoals een nabloeding of een wondinfectie.

De ingrepen vinden plaats in een bloedvatrijk gebied (de anus). Daarom kan na de behandeling wat bloedverlies optreden.

Bij deze ingreep wordt geopereerd om de verhoogde spanning in een deel van de sluitspier te verminderen. De vraag doet zich daarom voor of dit gevaar kan opleveren voor de continëntie. Onder continëntie van de anus verstaan we het vermogen om de passage van lucht (winden), vocht (slijm, diarree) en ontlasting onder controle te houden. In het begin kan er zeker enig verlies van controle van de sluitspier zijn, met name op winden, maar mogelijk ook op vocht. Dat wil zeggen, dat wanneer u een windje of wat vocht voelt aankomen, u de kringspier bewust moet aanspannen, terwijl dat voorheen moeiteloos en bijna onbewust ging.

U moet dus de continëntie wat meer bewust gaan beheersen. Meestal is dit van tijdelijke aard. Helaas is echter in een klein aantal gevallen enig verlies van deze controle blijvend.

Na de operatie

Opvallend is dat de pijnklachten meestal sterk verminderd of zelfs direct verdwenen kunnen zijn. Na de ingreep zal de stoelgang zacht gehouden moeten worden. Meestal krijgt u hiervoor een recept voor medicijnen mee naar huis.

Na de operatie zal de anus bedekt zijn met een gaasje. Verbandmateriaal (of advies hierover) krijgt u mee. Bij pijn kunt u pijnstillers gebruiken, zoals paracetamol. Deze zijn te koop bij apotheek of drogist. Het is raadzaam om pijnstillers alvast voor de ingreep in huis te hebben. Ook een warm zitbad kan de pijn tijdelijk verlichten.

Het is verstandig het anale gebied goed schoon te houden, met name na de stoelgang, maar ook tussendoor. Twee keer per dag is meestal voldoende. Met de douche kunt u het gebied gemakkelijk schoon spoelen.

Wij adviseren u de eerste 24 uur niet alleen thuis te zijn.

Tot slot

Denkt u eraan bij ieder bezoek aan het ziekenhuis een geldig legitimatiebewijs (paspoort, identiteitsbewijs, rijbewijs) en uw zorgverzekeringspas mee te nemen.

Zijn uw gegevens (verzekering, huisarts, etc.) gewijzigd, meldt u dit dan bij de patiëntenregistratie in de hal van het ziekenhuis.

Wij stellen het op prijs als u zich tijdig meldt voor de afspraak.

Mocht u onverwacht verhinderd zijn, geeft u ons dit dan zo snel mogelijk door. We kunnen met u dan een nieuwe afspraak maken en de vrijgekomen tijd voor een andere patiënt reserveren.

Vragen

Heeft u nog vragen en/of opmerkingen naar aanleiding van de inhoud van deze folder, stelt u deze dan aan de polikliniekassistent of de arts van de polikliniek Chirurgie.

Bent u van mening dat in deze folder bepaalde informatie ontbreekt of onduidelijk is, dan vernemen wij dat graag.

De polikliniek Chirurgie is van maandag tot en met vrijdag tussen 08.30 en 16.30 uur telefonisch te bereiken via **071 582 8045**.

De polikliniek Chirurgie van Alrijne Ziekenhuis Leiden heeft routenummer 40.

De polikliniek Chirurgie van Alrijne Ziekenhuis Leiderdorp heeft routenummer 85.

De polikliniek Chirurgie van Alrijne Ziekenhuis Alphen aan den Rijn heeft routenummer 33.

De Spoedeisende Hulp (SEH) van Alrijne Ziekenhuis Leiderdorp is bij een spoedeisende zorgvraag buiten kantooruren telefonisch te bereiken via 071 582 8905.

Tijdens kantooruren staan de medewerkers van onze polikliniek u graag te woord.